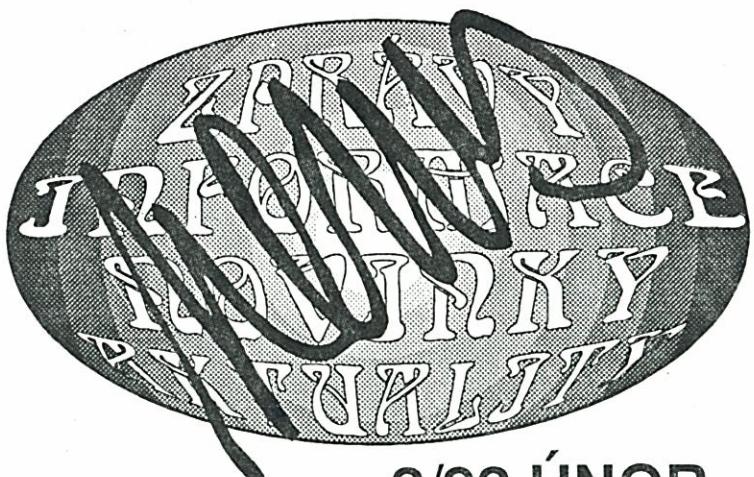

VUTNEWSVUTNEWSVUTNEWSVUTNEWSVUTNEWSVUTNEWSVUTNEWSVUTNEWSVUTNEWS

2/92 ÚNOR

V tomto čísle:

- ✗ NEVYPLAŠME SI JAPONCE
- ✗ ZÁVISEJÍ KOMPETENCE OD POTENCE ?
(FEJETON)
- ✗ SPORTOVNÍ AKTIVITY STUDENTŮ (ZAJÍMAVÁ STATISTIKA)

*Redakce pro Vás připravuje
číslo speciálně věnované
kompetencím.
Nenechte si ujít
VUT NEWS EXTRA*

Rozhovor s prof. Ing. Emanuelem Ondráčkem, CSc.

Je rektor VUT kormidelník průmyslu?

Na nedávném zasedání Akademického senátu VUT se pan rektor vyjadřoval ke své účasti v představenstvu Investičního privatizačního fondu RENTIA. Celý tón jeho projevu se však podobal spíše vyznání a tak jsem se rozhodl ho "vyzpovídat".

Otázka: Pane rektore, jak jste se vůbec dostal k IPF?

Odpověď:

Zdánlivě velice jednoduše. Byl jsem o to někdy v září požádán vedením společnosti RENTIA. Chvíli jsem uvažoval a pak jsem souhlasil.

Otázka: O čem jste tu chvíli uvažoval?

Odpověď:

O privatizaci, o kuponech, o riziku, o zájmech osobních a zájmech VUT v Brně, o odpovědnosti a asi ještě o dalších záležitostech. Nevím to již přesně. Snad shrnu to podstatné.

1. Privatizaci i já osobně považuji za základ transformace naší společnosti. Nejsem ekonom, ale přesto jsem již v září považoval kuponovou privatizaci za významný krok privatizace. Především proto, že každému občanovi dává možnost a současně jej nutí se rozhodnout - zda se zúčastní nebo ne, když ano, zda dá body do fondu nebo podniku, když se rozhodne, pak se musí dále rozhodnout, který fond nebo který podnik. Přitom se každý musí rozhodnout sám. Není k tomu žádné nařízení, doporučení, usnesení, mocenská kontrola nebo donucení. Je to

návrat k uznání vlastní osobnosti. Proto jsem považoval za svoji povinnost, a to nejen osobní, ale také za povinnost ve funkci, kterou jsem byl pověřen, abych se k tomuto principu veřejně přihlásil. Jsem rád, že zájem předčí všechna očekávání a že se nesplní různé pesimistické názory na postoj našich občanů. A snad jsem k tomu svým rozhodnutím nepatrně přispěl.

2. Znám osobně některé pracovníky z Rentie a jejího okolí. Jsou tam i moji bývalí spolupracovníci a studenti. Počítačoví nadšenci, lidé, kteří s minimem prostředků, ale s velkou chutí začali podnikat, a kteří již dosáhli značné profesionality. V tom je moje důvěra v seriózní a profesionální přístup.

3. Od roku 1993 bude platit nový daňový systém a i pro vysokou školu se stane významnými různé formy příspěvků soukromého podnikatelského sektoru. Jestliže se dnes jako reprezentant školy nepřihlásím k privatizaci a podpoře tohoto sektoru, nepovažoval bych za seriózní, abych já nebo můj nástupce o takové příspěvky žádal.

4. Rentia i fond Rentia mají sídlo v Brně. Proto jako brněnský občan a představitel brněnské vysoké školy povážuji za svou povinnost podpořit právě brněnský fond.

To byly asi ty hlavní důvody, které mne vedly k souhlasu. Samozřejmě, že jsem si také uvědomoval, že toto rozhodnutí může být interpretováno a vykládáno na základě nejrůznějších domněnek, dohadů a konstrukcí. Na to jsem ze své funkce zvyklý a takové obavy nemohou být zásadními pro moje rozhodování.

Otázka: A nejsou tam ještě nějaké další důvody?

Odpověď:

Máte patrně na myslí důvody materiální, tedy kolik může vynese. Mohu Vás ubezpečit, že kromě několika večeří, strávených jednáním, žádné finanční odměny z této funkce nemám. Pokud byste snad myslí popularitu, nebo co stát. Napadá mi, že přece snad je ještě jeden důvod. Udělat něco pro budoucnost, zanechat po sobě nějakou stopu. Žádný další důvod už si nemohu uvědomit.

Otázka: Podle odborných dohadů se dá předpokládat, že až 50 % "díků" bude zklamáno, určitý počet IPF bude vláčen různými skandály a podobně. Domníváte se, že tohle vše je právě u Rentie vyloučené?

Odpověď:

Rozhodně to vyloučeno není ani u fondu Rentia ani u dalších fondů nebo podniků. V tom je obecné riziko podnikání. Podstatné je jaká je pravděpodobnost, že se to může stát. Důvod pro její odhad je celá řada a nemůže být kvantifikována. Vždyť celá privatizace probíhá v neurčitých podmínkách. Každý sám musí míru pravděpodobnosti posoudit s vědomím rizika. Osobně si myslím, že pravděpodobnost toho, na co se ptáte, je u fondu Rentia malá.

Neslibuje totiž ani deseti nebo patnáctinásobek ani okamžité zisky.

Děkuji za rozhovor.

ptal se J. Klanica

NEVYPLAŠME SI JAPONCE !

komentář k návštěvě japonské firmy Matsushita Electric Works, Ltd.

V souvislosti s technologickým parkem, který může výrazně pozvednout úroveň i zvuk VUT i ve světovém měřítku, navštívila naši školu delegace japonské firmy MATSUSHITA ELECTRIC WORKS, Ltd.

Tato firma se zabývá návrhy, vývojem konstrukcí, prodejem, instalací různých výrobků a systémů v oblasti stavebních produktů, elektronických a plastických materiálů, automatických kontrolních komponentů, energeticky výhodných produktů.

Navrhují, vyvíjí, prodávají a instalují výrobky vytvářející vhodné prostředí v domácnostech, veřejných zařízeních, továrnách, atd.

MEW má sídlo v Osace, má 23.500 zaměstnanců, z toho 2.000 zaměstnanců ve výzkumu. Výroba je zajištěna v 31 továrnách v Japonsku a v 6 zámořských filiálkách.

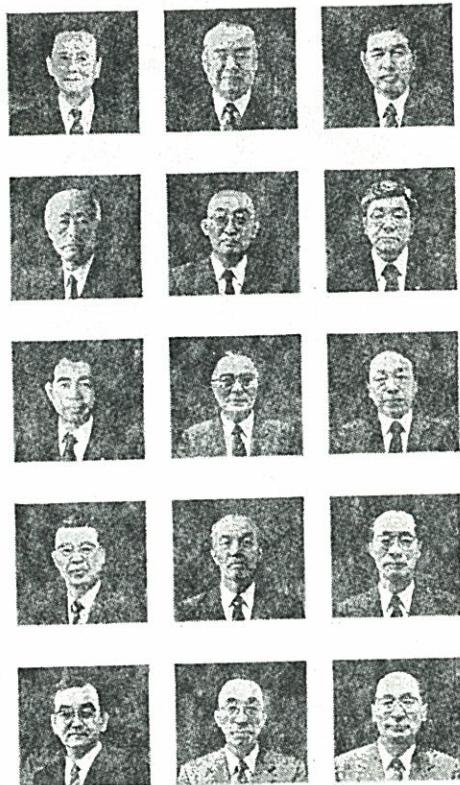
Obrat v roce 1991 činil 200 000 000 000,- Kčs / 200 miliard /

Je snad na místě zdůraznit, že taková firma, pokud jen trošku zavěří nebezpečí ztráty svých investic nebo

nerentabilní návratnost vloženého kapitálu, podruhé zájem neprojeví. Jejich případné zklamání by mělo i další nepřejemné aspekty a to především v nedůvěře dalších potenciálních zájemců. Jedna balkánská pověra je založena na tom, že první zákazník musí vždy odejít spokojen a to třeba i za cenu výrazné slevy nabízeného zboží. Ne sice, že bych chtěl na škole zavádět balkánské praktiky, ale význam "prvního zákazníka" je skutečně obrovský.

Podle volně interpretovaných informací jde japonské firmě o získání inženýrů, kterých mají nedostatek. Pro ilustraci použijí vymyšlený citát např.: "Dokázali bychom vyrobit holci strojek o velikosti dopisní známky, ale potřebujeme nové nápady, třeba holení laserem či vodním paprskem atd."

Firmě Matsushita Electric Works, Ltd. jde o větší prosazení na evropský trh a právě jedna z cest je i technologický park. Mám-li citovat pana rektora: "Jestliže firma projeví zájem, pak půjde o to, abychom se ukázali ve skutečně tvůrčím světle."

JK

Poprask na akademické laguně

S laskavým svolením redaktorky Lidových novin Libuše Koubské přetiskujeme pasáže článku " POPRASK NA AKADEMICKÉ LAGUNĚ " z nedělního přílohy těchto novin z 22.2.1992.

12.února "spadl pod stůl" návrh zákona o České akademii věd a umění. Měl v tom úřadovat dopis Rady vysokých škol a nepodepsané prohlášení české části Klubu rektorů. Prohlášení rektora je proklamací, kterou jak říká v článku prof. Wichterle, lze velmi jednoduše vyrážet v každém bodě.

Článek pokračuje konstatováním předsedu vědeckých rad 39 pražských ústavů ČSAV: "Pokud zákon do 31.12.1992 neprojde, hrozí likvidace Akademie a následný nákup vědeckých týmů, na něž se vrhnou ze zahraničí. Protože pokud jde o české mozký, přepočet zní dolar za dvě až tři koruny. Přitom 90 procent těchto mozků sídlí v ČSAV a to zásluhou politické brutality předchozího režimu, který deplotal předešlým vysokým školám" a dále pak, otevřeným dopisem téhož předsedu členům české vlády: "Opakované odkaly vyvolané záměrným nedodržováním legislativních postupů ze strany MŠMT ČR, mají fakticky za cíl podílet veškerou oblast vědy byrokratickému aparátu ministerstva. Návrhy obdržené ve stanovisku ministra prof. P. Vopěnky k zásadám zákona o ČAVU jsou založeny na zarázející neinformovanosti a obsahují tendenčně zkreslené a nepravidlivé údaje. Až spalný stav vysokého školství, konstatovaný v tomtéž stanovisku, nelze vyřešit navrhova-

ným monopolem ministerstva v oblasti vědy. Vytváření stálé nových překážek v přijímání zákonů o vědě a technologiích vede k akutnímu nebezpečí, že dojde k destrukci podstatné části české vědy prostým vytvořením legislativního vakua."

Dále paní redaktorka pokračuje: "Abychom nebyli jako za starých časů, kdy se psalo jen o obsahu anticharty a o Chartě samé v žádném případě. Dva autonomní celky - vysoké školy a Akademie věd žijící naprostě nezávislými životy - jsou pro nás zajisté neudržitelné. V tom má ministr prof. Vopěnka naprostou pravdu. Dále však piše. Český vědec v Paříži má pro nás větší cenu než vědec zavěřený v neprodrysné laboratoři v Praze na Mazance. Vytýká Akademii absenci nepřetržité konfrontace s aplikacemi v továrnách, v nemocnicích, jež jsou důležitým zdrojem inspirace. Tvrdí, že nedostatek vnějších podnětů vede ke studiu uzavřených a izolovaných problémů, nekdy i pochybné hodnoty, a ke kamuflovaným výsledkům. Nedostatek bezprostředního ohlasu na práci je pak kompenzován navazováním zahraničních styků, nezřídka s vědci stejně psychicky postiženými nacházející se v jiných zemích. Izolovanost práce v Akademii vede k její pomalosti, hraničící mnohdy s vědeckou lenosí a končící v stavu naprosté neschopnosti koncepčně filozoficky zhodnotit vědecké dílo. Ministr Vopěnka pak navrhuje krok k postupné integraci ČSAV do vysokých škol." Do voleb v červnu 1992 zřídí ministerstvo školství a vědy. Po volbách podřídí Akademii tomuto ministerstvu."

Ministr Vopěnka soudí, že izolovaní a lenosí jsou i mnozí učitelé na vysokých školách, kde se na rozdíl od

Akademie oddělování zmaří od plev téma nekonalo. Proto žádá urychleně přijmout nový vysokoškolský zákon, který dá větší pravomoci ministerstvu, aby bylo možné provést některé důležité organizační změny, vedené ze strany státu, kterým se vysoké školy brání. Měl by být zákon přechodný, platný pouze do volebního období. Pak bude opět dán vysokým školám větší autonomie. V době této dramatických změn bude nutno akceptovat značný nárůst pracovníků ministerstva školství a vědy, neboť bude provádět delimitace, meziresortní jednání, personální změny apod.

Tolik ministr Vopěnka ve stanovisku, jež podruhé zastavilo projednávání zákona o osudu instituce, která podle dosažených výsledků, neseděla jen lenosí ve své báječné izolaci na Mazance a jinde. Pro transformaci v efektivní instituci zatím učinila např. toto: vedení Akademie snížilo centrální administrativu a 50 %, selektivně snížilo k 1.1.1992 stav všech pracovníků o 30 % ve srovnání s rokem 1989, tj. ze 13 896 na 9729 osob. Vybudovalo interní grantovou agenturu. Zahájilo systematické hodnocení vědeckých pracovišť, včetně nezávislých zahraničních expertů. Tím se vysoké školy řízené ministerstvem školství nemohou pochlubit."

Tolik Lidové noviny z 22.února, pro ujasnění doporučují přečíst si článek celý, protože nebylo možné otisknout ho v původním rozsahu.

Katedra spalovacích motorů slaví 70-leté výročí.

70-leté výročí založení katedry spalovacích motorů a motorových vozidel VUT FS.

Dne 6. 3. 1912 se na návrh odboru strojního a elektrotechnického inženýrství usnesl profesorský sbor České vyšoké školy technické v Brně doporučit tehdejšímu c. a k ministerstvu kultury a vyučování zřízení III. řádné stolice stavby strojů od 1. 10. 1912. O rok později bylo toto doporučení předloženo znovu s datem od 1. 10. 1914. Ani této žádosti však nebylo vyhověno.

Po vzniku ČSR byly podány nové urgence tehdejšímu Čs. ministerstvu školství a národní osvěty s tímto zdůvodněním: "Zřízení stolice má význam pro určité skupiny průmyslu, ale i dopravnictví, maloživnosti, polní hospodářství a pro dopravu. Učebním oborem je konstrukce spalovacích motorů Explosivních i s nenáhlým hořením. Veškeré strojní výrobky již spalovají motory a vedle toho vznikl nový velký průmysl na výrobu automobilů i letadel. Jde do popředí motorizace polního hospodářství".

Na základě dalšího návrhu z roku 1919 byla stolice ke dni 22. 10. 1919 zřízena se systemizací 1 místa řádného profesora a 1 konstruktéra. Ve skutečnosti však Ústav stavby strojů III zahájil svou činnost až 28. 2. 1922 jmenováním dekretem profesora ústavu. Toto datum je dnem skutečného vzniku ústavu i jeho pozdějších několika modifikací. Kromě výuky spalovacích motorů patřily do učebních úvazků i přednášky z pístových čerpadel a pístových kompresorů. Katedra navazuje i na činnost bývalého Ústavu automobilů, pro jehož činnost byly podniknuty kroky již v roce 1937, který však zahájil svou činnost až jmenováním profesora 14. 10. 1946. Před 2. světovou válkou v rámci Ústavu III zahájil svou činnost i Výzkumný ústav spalovacích motorů a motorové dopravy a od 1. 9. 1938 specializace studia "Motorová vozidla a letectví".

Ústav stavby strojů III byl původně umístěn na Grohově /Falkensteinerové/ ul. č. 7. Výstavbou nové budovy strojních laboratoří na Veveří ul. č. 95 ve 30. letech získal ústav využívající prostory a moderní laboratorní dílenkovou základnu.

Po likvidaci českých vysokých škol 17. 11. 1939 bylo zařízení ústavu zčásti využíváno Ústavem spalovacích motorů německé vysoké školy technické v Brně. Tato situace spolu se závěrečnými válečnými událostmi zanechala ústav ve značně zdevastovaném stavu, přesto však výuka i experimentální činnost byly zahájeny již začátkem června 1945. Katedra automobilů byla od r. 1946

umístěna také v budově strojních laboratoří, její laboratoře vznikly až v roce 1951.

V srpnu byly obě katedry začleněny do nově vzniklé Vojenské technické akademie. Po obnovení činnosti Vysokého učení technického byla v roce 1958 obnovena specializace "Motorová vozidla", zajišťovaná nejprve katedrou automobilů a od 1. 9. 1959 katedrou automobilů a traktorů a katedrou spalovacích motorů a příslušenství. Obě katedry se po několika letech spojily v katedru jedinou s cílem racionálního využití personálních i materiálních kapacit. Katedra byla dislokována v areálu FS, Údolní ulice č. 53. Zde byly svépomoci zaměstnanců vybudovány laboratoře, první na konstrukčních katedrách. Vše jak třicetileté provizoriun bylo ukončeno přestěhováním katedry do nového areálu FS Pod Palackého vrchem.

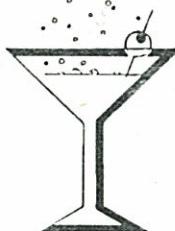
Katedra od svého vzniku vždy spolupracovala s praxí ve výuce i výzkumu. Vědeckovýzkumná činnost je zaměřena na oblast tvorbení směsi a jejího spalování ve válcích motorů včetně ekologických aspektů, konstrukce nových typů vstřikovacích čerpadel, dynamiky hnacích ústrojí a rozvodových mechanismů motorů, jejich turbopřeplňování, jízdých a bezpečnostních vlastností motorových vozidel, spolupráce při vývoji elektromobilů, malolitrážních dvoudobých motorů pro mopedy a ultralehké letouny včetně vývoje nekonvenční měřicí techniky při nejširším využití výpočetní techniky. Výsledky této práce jsou obsaženy v četných domácích i zahraničních publikacích a patentních přihláškách. Členové katedry se aktuálně zúčastňují zahraničních kongresů a sympoziov např. organizací FISITA a CIMAC.

Na katedře úspěšně zakončila aspiranturu řada domácích i zahraničních aspirantů. Pro potřeby studentů byla vydána fada skript.

Cesta nastoupena po 17. 11. 1989, otevřela katedře dříve nerealizovatelné možnosti, vypývající z otevřenosť a dostupnosti přes půl století nedosažitelné pokladnice všeobecného vědění.

Zpracoval a fotografová zkoušky jízdnych vlastností motocyklu dodal: kolektív katedry spalovacích motorů a motorových vozidel VUT FS

Gratulujieme

Jak jsme na tom s ochranou majetku?

PŮVODNÍ ZPRÁVA DR.KRÁLÍKA A ING.MAŠKA Z ÚTVARU VNITŘNÍCH VĚCÍ PRO VUT NEWS.

V současné složité bezpečnostní situaci se začínají projevovat důsledky dlouhodobého podezřování ostrahy objektů a ochrany majetku VUT v Brně.

Série vložení a krádeží v různých objektech VUT upozornila na závažné organizační a technické nedostatky v této oblasti. Škody způsobené trestnou činností na majetku školy již výrazně překročily ne-realizované náklady na ostrahu a ochranu majetku. Celkovou situaci v této oblasti se zabývalo 3. kolegium rektora VUT v Brně, kde byla projednána zpráva útvaru vnitřních věcí o provedení a výsledcích kontroly zabezpečení ostrahy objektů a ochrany majetku VUT v Brně. Z výsledků vyplývají následující poznatky, které lze rozdělit do tří oblastí:

1) Nedostatečné technické zabezpečení objektů

Základním požadavkem pro zabezpečení ostrahy objektů je jejich uzavření vůči okoli oplocením trvalého charakteru (nikoli drátěným plátevím), uzavření vstupů a vjezdů. Stav našich objektů je v tomto směru neuspokojivý.

Po splnění tohoto základního požadavku lze postupně zabezpečovat zvyšování úrovně ostrahy a ochrany vybudováním uzamykatelných a funkčních bran vybavených závorami, mřížemi v přízemních oknech zadních traků budov, osvětlením vstupních prostorů a instalací domácích telefonů pro komunikaci vrátného s návštěvníky v době, kdy je objekt uzavřen, vybudováním systému elektrické zabezpečovací signalizace, sledováním hlídáního prostoru průmyslovou televizí a dálkovým ovládáním vjezdů. Pro případné využití služebního psa je nezbytnou podmínkou oplocení objektů a vybudování technického zázemí.

2) Nedostatky v organizačním zabezpečení objektů

Všeobecně je porušován příkaz rektora č. 107/1990 o zavedení pružné pracovní doby, vedoucími pracovníky je trpěn nekontrolovaný pohyb a pobyt podřízených na pracovišti i v nočních hodinách a ve dnech pracovního klidu, nejsou k dispozici provozní řady objektů, organizační řady pracovišť pro pracovní, mimopracovní, případně výukové režimy v době mimo povolený rozsah pracovní doby. Řada objektů je v mimopracovní době úplně bez dozoru s minimálněm nebo žádným zabezpečením, nejsou ani organizačně vytvořeny podmínky k učinné evidenci návštěvníků, vjezdů a výjezdů vozidel vlastních i cizích do objektů VUT. Zabezpečení ostrahy objektů a ochrany majetku subjektů podnikatelůvých aktivit je nutno řešit ve smyslu směrnice č. 1/91 o podnikatelových aktivitách na VUT v Brně.

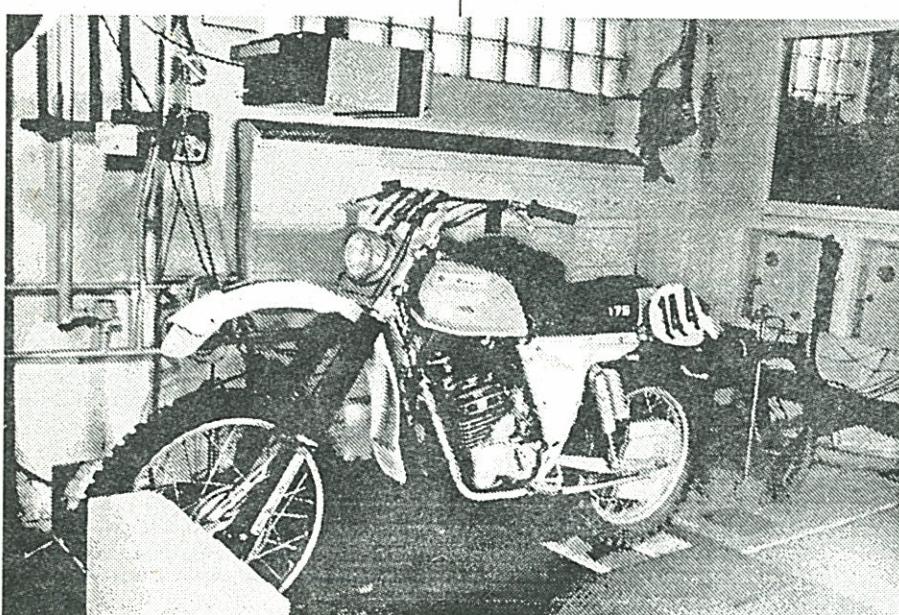
3) Nedostatečné personální zabezpečení objektů.

V řadě objektů není zabezpečena vrátná nebo strážní služba, (o nepřetržité nehmotové). Důvodem proč tomu tak je je skutečnost, že v systematici nejsou vytvořena příslušná funkční místa. K podstatnému zhoršení situace došlo zejména v druhém polovině 1991 vzhledem k redílokační řady objektů VUT a jejich početnímu nárůstu. Navíc nové mzdové podmínky neumožňují zaměstnávat na místech vrátných a strážných pracovníky s vhodnými předpoladky.

Nedostatky jsou i ve vybavení těchto pracovníků - nejsou viditelně označeni alespoň rukávovou páskou (nepožívají tudíž zákonné ochrany veřejného činitele), nejsou vybaveni ménějšími zásahovými prostředky a technickým zařízením pro vyvolání účinného poplachu.

Ze současného neuspokojivého stavu je nutno kroky k naprávě rozdělit do dvou etap, které byly specifikovány v materiálu pro jednání kolegia rektora 3/1992, které uložilo k řešení těchto problémů závazné úkoly.

Závěrem je nutno konstatovat, že v této oblasti je třeba po určitou dobu dosáhnout cílevědomé spolupráce a usilí řady vedoucích a zainteresovaných pracovníků ke zlepšení úrovně zabezpečení ochrany a ostrahy objektů VUT v Brně.

Stanovisko a opatření rektora a děkanů fakult Vysokého učení technického v Brně ke sportovním aktivitám studentů.

Rektor VUT v Brně a děkaní všech fakult VUT, vědomi si plné odpovědnosti za

- profil školy a fakult a jejich efektivní funkci,
- za vytvoření podmínek pro komplexní inženýrské vzdělávání studentů,
- prosazení principu volby a principu osobní odpovědnosti studenta, jako plnoprávného občana moderního, demokratického státu,
- vstup VUT v Brně do společenství vysokých škol vyspělých zemí,
- co nejrychleji kulturní prekonání pozůstatků nedávné minulosti v myšlení, jednání a organizačních strukturách konstituují:

1. Sportovní aktivity studentů VUT jsou součástí komplexu fyzických, zdravotních, duchovních a společenských aktivit, které vytvářejí profil inženýra a patří nezastupitelně ke studijním programům a studentskému životu studentů VUT.

2. Rozvíjení osobnostního profilu studenta VUT je dominantně subjektivní, a proto musí být legitimně podřízeno principu volby a osobní odpovědnosti studentů i v oblasti sportovních aktivit.

3. Vytváření materiálních, personálních a organizačních podmínek pro rozvoj osobnostního profilu studenta VUT patří k základním povinnostem funkcionářů a orgánů fakult a školy, se zákonem přímo osobní odpovědností děkanů a rektora VUT.

4. Pro pochopení nutnosti zásadních změn v pojetí sportovních aktivit studentů VUT a nalezení efektivní formy jejich zabezpečování probíhala v průběhu roku 1991 v souladu s RRO řada aktivit - diskusí, jednání, formulování osobních i skupinových stanovisek, organizačních opatření a různých fakultních přístupů. Výsledky těchto aktivit tvorí dostatečnou základnu pro přijetí koncepčních a koordinovaných opatření a rozhodnutí pro sportovní aktivity studentů VUT od šk. r. 1992/93.

Po zhodnocení všech aktivit podle bodu 4 a jejich výsledků a při respektování stanovisek akademických se-

nátů se děkan fakult VUT a rektor VUT dohodli na těchto společných a závazných opatřeních:

1. Od šk. r. 1992/93 bude u sportovních aktivit studentů VUT důsledně uplatňován princip volby studenta. Do zavedení kreditního systému na VUT bude mít uplatňování principu volby tyto formy:

- a) pokud jsou ve studijním programu I.ročníku sportovní kurzy jako povinné, má student I.ročníku právo podat v určeném termínu děkanovi žádost o záměnu sportovního kursu za jiný kurs, zaměřený na rozvoj osobnosti. Pro ostatní ročníky platí varianta b) nebo c),
- b) do studijního programu fakulty jsou zařazeny sportovní kurzy jako doporučené,
- c) plně dobrovolné, ale fakultou zabezpečované sportovní aktivity.

Rozhodnutí o formě je v kompetenci děkana fakulty a ve schvalovací kompetenci akademického senátu fakulty. Po rozhodnutí zabezpečí vedení fakulty ve spolupráci s vedením školy podmínky k maximálně možnému zabezpečení výběru za daných materiálních podmínek. Personální podmínky budou postupně přizpůsobovány výběru studentů.

2. Pro všechny sportovní aktivity na VUT bude zpracován rozvrh sportovních aktivit, a to nezávisle na rozvrhu ostatních kurzů podle studijního programu. Organizaci zabezpečí vedoucí KTV brněnských fakult pod organizačním vedením vedoucího KTV FS. Rozvrh pro šk. r. 1992/93 a pravidla zápisu studentů do kurzů budou zpracována a předložena děkanům fakult a rektorovi ke společnému projednávání do 30.4.1992. Organizaci TV ve Zlíně si zajišťuje FT.

3. Sportovní aktivity jsou zajišťovány po celý školní rok.

4. Učitelé stavající KTV budou zajišťovat kurzy sportovních aktivit výhradně podle své specializace pro všechny studenty VUT v Brně. Zájem studentů o kurzy jednotlivých učitelů sportovních aktivit je podmínkou jejich působení na VUT.

5. Ve snaze vytvářet příležitosti přispívající k sociálnímu zabezpečení studentů a pro rozvoj samostatnosti a odpovědnosti studentů VUT, budou v souladu se směřováním o zaměstnávání studentů VUT, studenti zaměstnáváni ve funkcích cvičitelů a trenérů.

6. Průběžně se budou sledovat a analyzovat názory a postoje studentů VUT a zkušenosti s organizací a efektivitou sportovních aktivit s cílem vytvářet aktualizovanou a objektivizovanou poznatkovou základnu pro aktuální dopracování a další rozvojení funkční a efektivní struktury sportovních aktivit. Za tyto činnosti a jejich profesionální zpracování ve formě studií za jednotlivé sportovní specializace odpovídají příslušní děkaní fakult.

7. V souvislosti s přípravou přechodu na kreditní systém zabezpečí prorektor Kratochvíl jednání s děkanými fakult nebo jimi pověřenými pracovníky o postavení sportovních aktivit v rámci připravovaného kreditního systému VUT.

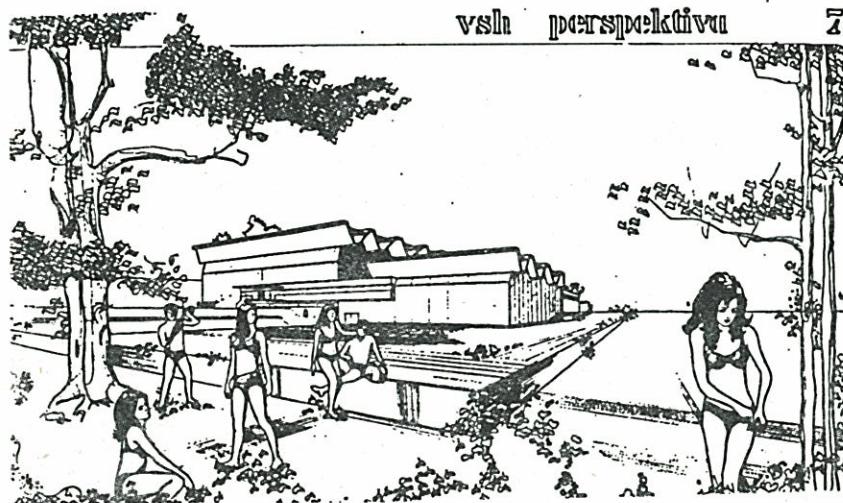
8. Vedoucí Správy sportovních zařízení VUT je pověřen organizací jednání o možnosti soustředění všech sportovních zařízení a o podmírkách vytvoření sportovního centra VUT. Děkaní fakult zmcnici pro tato jednání kompetentní pracovníky.

Děkaní fakult VUT a rektor VUT potvrzují závaznost dohodnutého stanoviska a dohodnutých opatření a přebírají osobní odpovědnost za jejich prosazení a uskutečňování.

V Brně dne 10. ledna 1992

*Doc.ing Alois Materna, CSc., děkan FAST
Prof.ing Jaromír Slavík, CSc., děkan JTS
Doc.ing Jiří Kazelle, CSc., děkan JTE
Prof.ing.arch. Ivan Ruller, děkan JIA
Doc.ing Petr Sáha, CSc., děkan JI
Prof.ing. Emanuel Ondráček, CSc., rektor*

SPORTOVNÍ AKTIVITY STUDENTŮ VUT V BRNĚ

Katedra architektonické tvorby fakulty architektury VUT Brno měla dlouholetou tradici v projektování vysokých škol a jejich areálů i ve výzkumu v této oblasti. V současné době se snaží na tuto tradici navazovat moderními metodami výzkumu, předprojektové a projektové přípravy.

Jednou z moderních metod je zapojení budoucích uživatelů do předprojektové a projektové přípravy jejich budoucího životního prostředí. Jde o využití jejich požadavků, představ a názorů i respektování existujících sociálních vztahů, životního způsobu určitých sociálních

skupin atp. Tako vyprojektované životní, obytné či pracovní prostředí - můžeme říci "šitě na míru" - má lépe odpovídat potřebám uživatelů, je přizpůsobeno jejich životnímu stylu, umožňuje navázat emocionální vztah s místem i stimuluje sociální vztahy lidí atd.

Cenné poznatky pro předprojektovou přípravu mohou poskytnout výzkumné metody a techniky sociologie. Byl organizován sociologický empirický výzkum z oblasti, která je v současné době předmětem intenzivního zájmu. Jsou to volnočasové aktivity vysokoškolských studentů a zejména aktivity tělovýchovné.

Tělovýchovné aktivity jsou důležitou součástí životního stylu vysokoškoláků. Nabídka ploch, hřišť a areálů pro tuto činnost u nás je v současné době nepestrá a v některých vysokoškolských centrech minimální. Často nejsou zařízení navrhována na odpovídající úrovni pro vysokou školu a nevyhovuje specifickým potřebám studentů. Proto byly FA VUT Brno zpracovány empirický průzkum, kterého se účastnilo ve spolupráci s MU fakultou filozofickou a pedagogickou, Univerzitou Karlovou v Praze fakultou lékařskou hygienickou a VŠCHT v Pardubicích 1093 studentů. Výzkum byl zaměřen na rekreaci tělovýchovu jako součást volnočasových aktivit vysokoškoláků. V první části se analyzuje její zajištění potřebnými prostory a zařízením. Zjišťuje se potřeby studentů v této oblasti - především metodou dotazování /standardizovaný dotazník, interview

atd., projektivní testy/, terenním zúčastněným a nezúčastněným pozorováním.

Získané materiály jsou průběžně transformovány na poznatky relevantní v práci architekta, navrhujícího tato zařízení. Pomocné statistické výpočty byly zpracovány na samočinném počítači ICL v Ústavu týžkální metalurgie ČSAV. Byla provedena analýza I. stupně a zjištěny absolutní a relativní četnosti. V analýze II. stupně byly zjištovány vztahy mezi závisle a nezávisle proměnnými pomocí korelačního a regresního počtu.

Výsledky třídění I. stupně relativních četností:

Architekti projekující školská zařízení v první řadě zajímalo, kolik studentů sportuje navíc mimo povinnou tělesnou výchovu ve škole. Chtěli jsme také něco vědět o organizačních formách této sportovní činnosti. Šetření dalo tyto výsledky: Skupina sportujících studentů představuje 95,7%, nesportuje tedy pouze 4,3% vysokoškoláků. Skupinu sportujících tvoří vysokoškoláci sportující pouze rekreačně, neorganizovaní v tělovýchovných jednotách - 54,4 %, dále jsou tu posluchači sportující rekreačně, organizovaně - 23,9% a registrovaní závodníci ti - představují 17,4 %.

Protože navrhujeme sportovní zařízení, zajímá nás přirozeně skladba sportů, které jsou v současné době vysokoškoláky především provozovány. Nejfrekventovanějším vysokoškolským sportem je 1/ plavání, které provozuje 51,9 % VŠ studentů. Dále následuje 2/ lyžování s 38,9 % a 3/ běh na lyžích 29,6 %. Často provozované sporty jsou mimo toho 4/ stolní tenis - 28,1%, 5/ kopačka - 27,4 %, 6/ odbíjená - 25,5 %, 7/ aerobic a kondiční cvičení - 23,1 % a 8/ turistika - 22,9 %. Popularitu mezi vysokoškolskými studenty si udržuje 9/ tenis - 19,8 % a badminton 19,8 %.

Dále nás zajímá rozsah a četnost zájmové činnosti: 26,5 % respondentů ze sledovaného vzorku uvedlo, že sportuje pravidelně, podle týdenního rozvrhu. Největší skupina - 70,6 % sportuje příležitostně, podle podmínek, volného času a nálady. Zbývající jsou nesportující studenti.

Posluchači sledovaných vysokých škol dále uvedli, že sportují především během všechných dnů v týdnu - je to 48,3 %. Převážně o víkendech cvičí 39,1 % a pouze o prázdninách a dovolených - 9,4 %. Během týdne v semestru je provozování rekreační oddychové tělovýchovy rovnoměrně rozloženo, pouze v sobotu dosahuje zážěr některých zařízení větších hodnot.

Značně nevyrovnaný je ovšem denní časový snímek sportovních aktivit. Potvrzuje nevyrovnaný zájem o zařízení během dne a vysvětluje částečně nedostatek této zařízení v některých vysokoškolských centrech. Nejvíce studentů sportuje v podzimním odpoledni po návratu ze školy 53,5 % a potom večer po 20. hodině - 19 % a během odpoledne mezi výukou či studiem 10,0 %.

Nejvíce studentů věnuje rekreačnímu sportování 1 až 3 hodiny týdně celkem 36,6 % vzorku. Do pěti hodin sportování týdně vykazuje 27,3 % studentů, jednu hodinu či méně sportuje 19,9 % vysokoškoláků. Závodníci sportují déle, skupina která věnuje 10 hodin času, zahrnuje 12,2 % respondentů a více než 10 hodin týdně sportuje 3,5 %.

Po zjištění těchto údajů projektanty zajímalo, kde se odbývá zájmová sportovní činnost, zda je dostatečně saturována tělovýchovným zařízením vysokých škol.

Dotazování poskytlo takovýto výsledek:

Tělovýchovná zájmová činnost se odbývá především - doma, v budově kolejí a na privátě - 27,5 %, na improvizovaném hřišti, v parku, atd 28,8 %, na hřištích a tělocvičnách sportovních jednot ve 27,4 %. Poměrně málo na hřištích a tělocvičnách vysokých škol - pouze 14,8 % respondentů používá toto zařízení pro rekreační tělovýchovu.

Jak jsou studenti s tímto vybavením a možnostmi spojeni? Podmínky - tj. především vybavení sportovišti, tělocvičnami a sportovním zařízením v městě vysoké školy hodnotí 2,3 % respondentů jako výborné, 30,1 % jako

dobré, 30,8 % jako průměrné, 17,8 % jako špatné a 10,9 % jako velmi špatné. Toto je ovšem hodnocení všech studentů. Analýza II. stupně odkryla značné rozdíly v hodnocení studenty různých škol a různých vysokoškolských center. Značný rozdíl v hodnocení vykazuje např. VUT Brno a VŠCHT Pardubice.

Na otázku jak jsou studenti spokojeni se sportovním zařízením navazuje logicky otázka, jak jsou spokojeni s množstvím času, který věnovali sportovní činnosti v současné době. 19,7 % studentů je spokojeno a 78,8 % VŠ posluchačů vyjadřuje nespokojenosť s dobou věnovanou sportování. Důvodem je absence, či nedostupnost některých zařízení a velké ztráty času způsobené přejížděním.

V zájmu detailní analýzy rekreačních sportovních aktivit vysokoškoláků jsme se vedle jiných věcí zajímali i o motivaci ke sportovní činnosti:

Největší množství posluchačů vysokých škol - 51,8 % sportuje pro psychické uvolnění, zábavu a radost z pohybu. Pro 27,2 % vysokoškoláků je důležité udržení fyzické kondice, zvýšení síly a obratnosti. Sportování je pro 10,2 % sledovaného vzorku studentů prostředkem pro styk s kamarády a se spoluhráči. Daříšením motivacním faktorem je získání pěkné postavy - tuto motivaci udává 7,0 % respondentů a podle potvrzených předpokladů zde převažují dívky. Pochvala a zvýšení prestiže mezi kamarády a známými, či materiální výhody, či ceny a odměny jsou udávány jako málo významný motivacní faktor.

Po stručném nástinu průzkumu stávajícího stavu, který zmapoval a následně zhodnotil saturaci potřeb vysokoškoláků v rekreační tělesné výchově a zvýraznil některé nevyřešené problémy, byla věnována pozornost požadavkům studentů na budování sportovních zařízení a byla zaznamenána i projekce jejich představ.

Studenti byli mimo jiné dotazováni, které sporty by chtěli provozovat, kdyby pro ně byly vytvořeny v městě vysoké školy dobré podmínky. K takovým sportům patří především 1/ tenis o který projevuje zájem 31,1 % studentů a 2/ plavání se stejným počtem zájemců. Dále je to podle předpokladu 3/ lyžování 22,7 %, 4/ stolní tenis s 19,1 %, 5/ odbíjená s 18,8 %, 6/ běh na lyžích a lyžařská turistika s 15,7 %, kopačka s 13,9 %, 8/ jachting, windsurfing s 13,6 %, 9/ jazzgymnastika a aerobic s 12,9 %, 10/ košíková s 12,5 %, 11/ golf a minigolf s 12,5 %, 12/ rekreační bruslení s 12,4 %, 13/ badminton s 12,0 %, 14/ turistika, horolezectví 11,8 %, 15/ lední hokej 11,3 %, 16/ softball, basketbal s 11,4 %, 17/ judo a karate 11,3 %, 18/ vzpírání, kulturistika a posilování s 10,4 % zájemců.

S touto problematikou souvisí i otázka, jaký druh sportovního zařízení potřebují, která možnost skladby odpovídá jejich představám. Nejvíce studentů se vyslovilo pro universální tělocvičnu vybavenou pro sálové míčové hry - 25,3 %, nebo pro různé malé specializované tělocvičny s vybavením a náradím pro stolní tenis, judo, posilování, kulečníkem atd 22,8 %. K této budovám by

mohly být přiřazeny různá nekrytá hřiště pro provozování letních sportů /např. tenis, kopačka, odbíjená/, které žádá 19,8 % zájemců. Univerzální tělocvična vybavená patřičným zařízením /podiem pro předvídání, zvukovou aparaturou atd./ by mohla sloužit pro společná kondiční cvičení, jazzgymnastiku, aerobic, běh na lyžích a branné sporty jeví zájem 6,3 % studentů. Malý zájem je o universální tělocvičnu vybavenou gymnastickým náradím 3,8 % a specializované dráhy pro různé sporty - /skateboard, velodrom, svah s umělým povrchem pro sjezdové lyžování/ vybírá 2,9 % vysokoškoláků.

Dále se posluchači vysokých škol vyslovují pro menší nenáročná pracoviště a hřiště rozmístěná především v obytné, ale i pedagogicko-vědecké zóně - 65,0 proti 34,2 %, kteří si jako ideální formu pro rekreační sportování představují centrální sportovní komplex vybavený řadou sportovišť a obslužných zařízení.

Tato sportoviště je možné doplnit řadou dalších občanských zařízení v určité komplex, či kurturně zájmové středisko volného času. K této variantě, která představuje vhodné spojení se studentskými kluby, distribučním zařízením - menzy, bufety, pop. zařízením kulturním, či školním poradenstvím se přikláň 70,4 % dotazovaných. Proti této polyfunkční integraci - tedy za budovy a zařízení pouze pro sportovní činnost - se vyslovuje 28,5 % respondentů.

Jak by mělo být takové zařízení pro sportování vysokoškoláků organizováno? Převážná většina - 95,1 % odmítá koncepci založenou především na využívání studenty organizovanými v vysokoškolských tělovýchovných jednotách v rámci týdenního rozvrhu tréningu. Přednost dávají koncepci, kdy tato zařízení by mohla být využívána všemi studenty ve chvílích volna, o přestávách mezi studiem k provozování rekreačních a kondičních cvičení.

A kde by mělo být takové zařízení situováno? I na to máme jednoznačnou odpověď. 80,2 % respondentů považuje za nejvhodnější situování v obytné zóně vysokoškolského areálu. 18,2 % posluchačů vysokých škol si představuje takové zařízení v pedagogickovědecké zóně v těsné návaznosti na výukové prostory tak, aby byla umožněna sportovní činnost a relaxace v každé volné chvíli vysokoškoláků, tj. především mezi výukou.

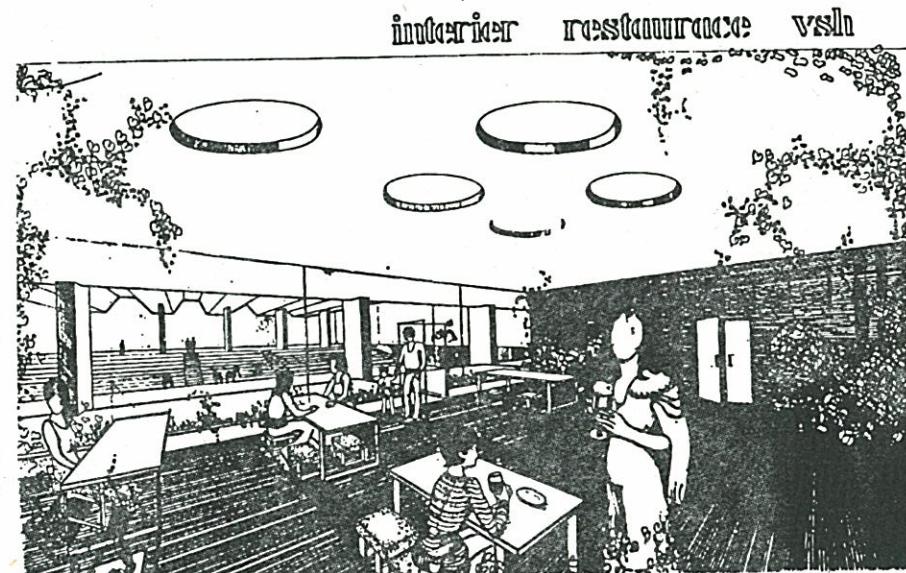
Ing.arch. PhDr. K. Schmeidler, CSC.

Vysoké učení technické,
fakulta architektury, Rybářská 45, Brno
tel.: 332948, 332940

Na obrázcích je návrh na víceúčelovou sportovní halu pro studenty Vysokého učení technického v Brně.

a/ Perspektiva exteriér

b/ Perspektiva interiér

Nově jmenovaní docenti na VUT

- 1.doc.ing.Jiří Bradáč, CSc. - fakulta stavební
obor:Betonové stavby
Habilitační práce: Účinky klimatických teplot na betonové a ocelobetonové konstrukce
- 2.doc.RNDr.Oldřich Coufal,CSc. - fakulta elektrotechnická
obor:Teoretická elektrotechnika
Habilitační práce: Magnetické pole a optimalizace supravodivých cívek magnetu MHD generátoru
- 3.doc.ing.Marcela Daňková, CSc. - fakulta stavební
Obor:Technologie stavebních hmot
Habilitační práce:Mikrostruktura stavebních látek
- 4.doc.ing.Ivan Kameníček,CSc. - fakulta stavební
Obor:Podzemní stavby
Habilitační práce:Studie o vlivu vstupních údajů na velikost napětí a deformací horniny v okolí tunelu
- 5.doc.ing.Josef Kos,CSc. - fakulta stavební
obor:Pozemní stavby
Habilitační práce: - Soubor publikovaných vědeckých prací doplněný komentářem(dle § 2 odst. 3 písm.b, vyhláška č.447/90 Sb.)
- 6.doc.ing.Jan Lojda,CSc. - fakulta stavební
obor: Technologie staveb
Habilitační práce:Úvod do teorie technologie staveb
- 7.doc.ing.Jaroslav Medek, CSc.- fakulta strojní
obor:Procesní inženýrství
Habilitační práce:Michačení zařízení s rychloběžnými axiálními míchadly
- 8.doc.ing.Otakar Meluzín,CSc. - fakulta stavební
obor:Technologie stavebních dílů
Habilitační práce:Racionální zpracování betonářské technologie s ohledem na kinetiku zpevňování.
- 9.doc.ing.Lubomír Mikš,CSc. - fakulta stavební
obor:Technologie staveb
Habilitační práce:Průspěvek k tvorbě netradičních bednicích systémů průmyslových staveb
- 10.doc.ing.Antonín Piššík,CSc - fakulta strojní
obor:Stavba dopravních strojů

- Habilitační práce:Automatizace pevnostních výpočtů letadel
- 11.doc.ing.Jaroslav Puchrik,CSc. - fakulta stavební
obor:Dopravní stavby
Habilitační práce:Výpočet geometrické polohy kolejové jízdní dráhy pomocí softwarového vybavení určeného k projektování silnic a dálnic
- 12.doc.ing.Ladislav Pospíchal,CSc. - fakulta elektrotechnická
obor:Technická kybernetika
Habilitační práce:Změnový přenos hodnot dálkového měření
- 13.doc.ing.Karel Retzl,CSc. - fakulta stavební
obor:Technologie stavebních hmot
Habilitační práce:Epoxidové pryskyřice ve stavebnictví
- 14.doc.ing.Jiří Skalický,CSc. - fakulta elektrotechnická
obor:Elektrické pohony
Habilitační práce:Pohony posuvů s elektronicky komutovanými motory
- 15.doc.ing.Ivan Trávníček, CSc - fakulta stavební
obor:podzemní stavby
Habilitační práce:Chování horninového masívu ve styku se stavební konstrukcí
- 16.doc.ing.František Veselka CSc. - fakulta elektrotechnická
obor:Elektrické stroje a přístroje
Habilitační práce:Permanentní magnety a jejich praktické aplikace u elektrických strojů a stejnosměrných klidových brzd
- 17.doc.ing.Bohuš Visingr, CSc. - fakulta elektrotechnická
obor:Elektrické stroje a přístroje
Habilitační práce:Soubor publikovaných vědeckých prací doplněný komentářem
- 18.doc.ing.arch.Josef Škvářil,CSc.- Fakulta architektury
obor:Architektura
Habilitační práce:Soubor dokumentace experimentálních studií, projektových prací, realizace z publikací činnosti

Nově jmenovaní profesori

- 1.doc.ing.Jiří Benda,CSc. - fakulta stavební
obor: Stavební mechanika
- 2.doc.ing.Jiří Brandstetr,CSc.- fakulta stavební
obor: Materiálové inženýrství
- 3.doc.ing.Dušan Černohorský,CSc. - fakulta elektrotechnická
obor: Radioelektronika

- 4.doc.ing.Miroslav Horák,CSc. - fakulta stavební
obor: Kovové a dřevěné konstrukce
- 5.doc.ing.Ivo Serba,CSc. - fakulta elektrotechnická
obor: Výpočetní technika
- 6.doc.ing.Jan Šálek,CSc. - fakulta stavební
obor: Vodohospodářské stavby

Jednotlivé kompetence záležejí od potence ?

Problém kompetencí je natolik ožehavé téma, že i vtipně myšlené stanovisko: " Kompetence záležejí od potence." může vyvolat bouřku "kompetenčních hromů a blesků". Je to téma natolik obsáhlé, že v tomto čísle nebudeme přinášet žádné útržkovité informace, ale jak jsme již slíbovali a pokud vše časově vyjde tak jak máme slíbeno bude jedno mimořádné číslo VUT NEWS

EXTRA úplně celé věnováno této problematice.

Protože jsem na škole úplný "Neználek", tak nevím jakým způsobem rektorát šikuje fakulty, nebo jestli třeba děkanáty nešídí katedry; jestli třeba malé kompetence nejsou spíše otázkou informovanosti či neinformovanosti; nevím dokonce, jestli pro školu z hlediska reprezentace a úspěšnosti není lepší vystupovat jako celek nebo jako jednotlivé "šípy synů otce Svatopluka"; či jestli rozdělení na více škol prospěje schvalování stanovisek v Radě vysočích škol atd.

Doufám jen, že tento "slovenský syndrom" nedospěje do absurdního komična v podobě "Stavebně-Strojní-Elekrotechnicko-Architekto-Technologického společenství nezávislých fakult"(SSEATSNF) nebo "Spojené fakulty technické" a podobně, možností je jistě víc.

FINANCIAL TIMES MONDAY JANUARY 13 1992

Hall & Tawse Group Limited

CONSTRUCTION
DESIGN AND BUILD
SPECIALLY WORKS
Hall & Tawse Group Limited
Address: 100, Madingley Road, Cambridge, Cambs CB3 8BS, England
Telephone: 01223 324216 Fax: 01223 324216

Business park in Brno

A joint venture company has been formed by BOVIS and the City of Brno in Czechoslovakia to develop a 130m science, business and technology park on the campus of Brno University.

Work on the first phase of the project will begin in the summer; the development will be managed by Bovis Abroad and construction management controlled by Bovis International, from its Prague office, using a range of local contractors to complete the building and civil engineering work involved.

The two west Midlands companies are teaming up again in a joint venture development in Telford, Shropshire.

Richardson Developments has chosen TARMAC CONSTRUCTION to design and build two multi-storey office blocks in the Telford Plaza project in Telford's town centre.

The two companies have been responsible for many developments around the west Midlands including the Metro Hill retail and business complexes in Brierley Hill.

Telford Plaza will be situated in an existing office area of Telford town centre, close to junction five of the M54. The Enterprise Zone development was one of the last to be given planning approval by Telford Development Corporation.

The first phase will comprise 20,000 sq metres of commercial starter units for tenants or owner-occupiers, together with

Znovu k technologickému parku

článek z

FINANCIAL TIMES MONDAY JANUARY 13 1992

Podnik se zahraniční účastí byl vytvořen mezi firmou Bovis a městem Brnem v Československu pro vývoj vědeckého, obchodního a technologického parku v ceně 130 000 000 liber na pozemku brněnské techniky.

Práce na první fázi projektu začne v létě a bude řízena společností Bovis Abroad a samotná stavba firmou Bovis International z pražského úřadu, která využije celé řady místních smluv k stavebním a technickým pracem.

Na 243 arech zelené louky, 4,5 km severně od Brna v sousedství technické univerzity bude v příštích pěti letech na 135 000 m postaveno obchodní zařízení pro výzkum a vědu a úřady, společně s 6000m plochy pro maloobchod, s 200 luxusními hotely s 200 domky pro výkon činností a golfový klub s regulérní 18 jamkovou plochou, a to vše z celou síť vnitřních technických služeb.

První fáze bude zahrnovat 20 000 m pro obchodní jednotky vlastníci nebo dále pronajímající parcely, a hlavní místo pro navrhování rozvoje pozemku tj. 15 000 m kancelářského bloku. Bovis, Bovis Abroad a Bovis International jsou členové skupiny P & O Group.

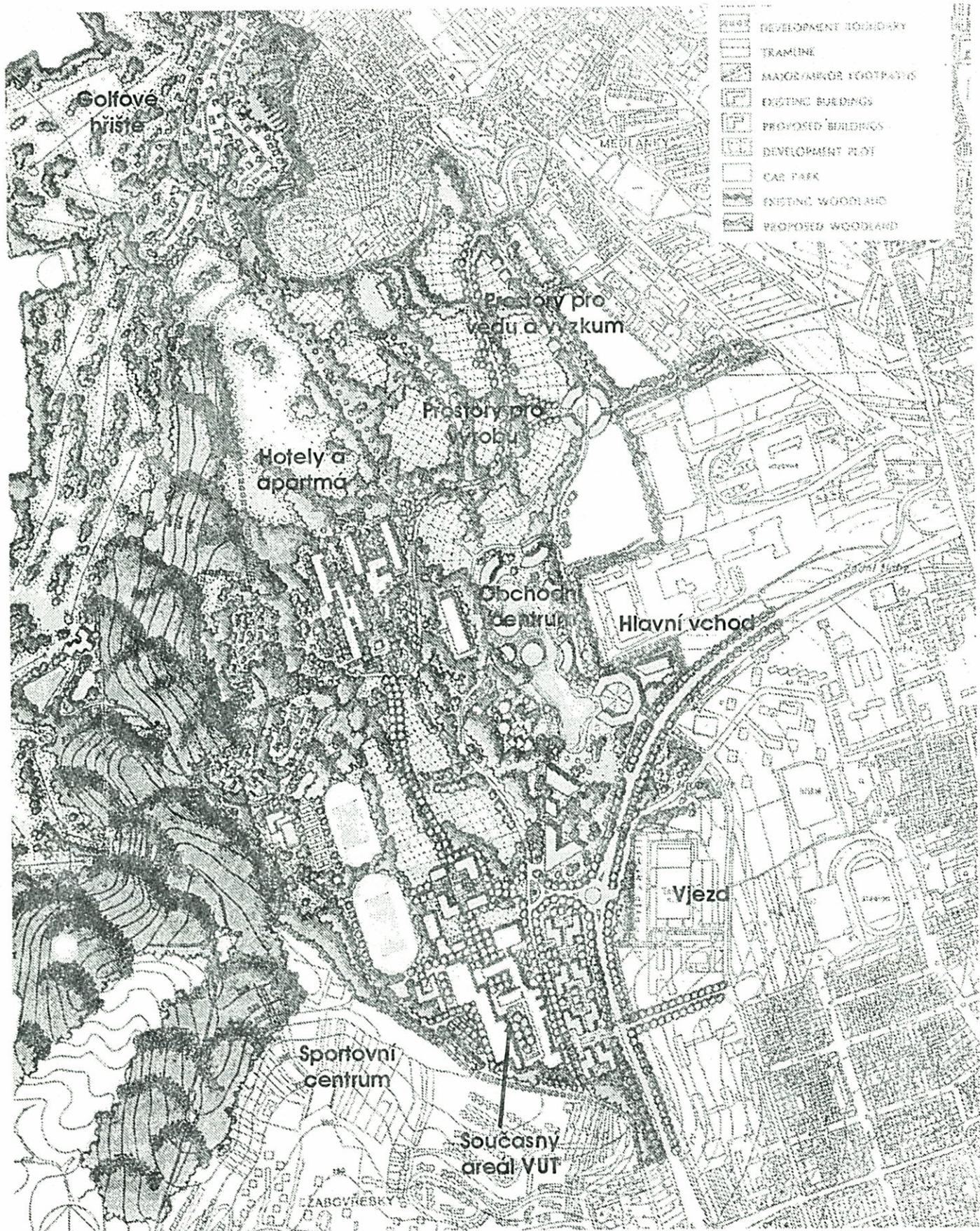
Vím jen, že nás česká zdlouhá tahanice, která zabere spoustu času, který by se mohl využít rozhodně lépe pro zvuk školy, tahanice ježíž rezonance bude možná dlouho na našich ministerstvích dozvítat a čistotě tónu rozhodně neprospeje.

Doufám, že jsem zbytečně pesimistický, ale jestli ne, pak vzhůru do boje !

Ak sa máme použiť z historie, můsime cez ňu preísť !

To nejlepší v technologii bude v centru Československa, v centru Evropy, v centru světa, kousek od centra města Brna !

Pro lepší představu o velikosti přetiskujeme plánek předpokládané rozlohy.

Povídka anglického lektora katedry jazyků

PERMISSIONE

HOWARD ATKINSON

When my father came home after the war, he looked so strong and virile, so handsome and commanding in his captain's uniform, his skin browned by the Italian sunshine, that I could not help but address him as "Sir".

He talked a lot in the first days. It seemed he had so much to tell us he could never say it all. He told us stories of adventures in the deserts of North Africa, and among the hills of Tunisia, but what he seemed to have enjoyed most was the campaign in Italy.

He loved the Italians. He had heard Beniamino Gigli sing at a concert for allied troops and was sure no other tenor in the world had so "pure" a voice. He had seen Florence and marvelled at its buildings and sculpture. And everywhere he had found in all the Italians he met a beauty of manner and courtesy at which he could only wonder.

"The children have such beautiful manners", he told us, "they even do not come into a room where there are adults without pausing in the doorway and asking permission."

This example he gave of manners echoed in me and brought into my consciousness something from deep within. I was a bespectacled, awkward, shy boy and I realised afterwards that there must have been something of these Italians in me, for I did nothing which was not first "permitted" by someone, and I have always within myself first asked permission before thinking of doing any of the things I most wanted to do.

I should have liked to have gone on to university after leaving school. I talked to my father about friends who had gone there sometimes, when my father was in the room. It was as though I were asking permission to raise the subject of what I should do, to raise the question of going on into higher education, but I never dared to ask my father outright. And so, it came to be assumed that I should at once take a job and begin earning money. If he sensed I wanted to do otherwise, he chose to ignore this. So I got a job in the local library as an assistant.

In my twenties I had difficulties in making friends with girls, and never had a steady girl-friend. It is true there was another librarian-Eileen, her name was - with whom I felt a certain sympathy, and sometimes we exchanged a few words. I took her once to see a film. I wanted to kiss her as we sat in the dark of the stalls, but wasn't sure she would allow this. I didn't kiss her and we didn't go out together again.

At the library I did my work conscientiously and would have liked to have risen a little higher, but when openings came I could never find the right beginning with which to press my claim, my permissione.

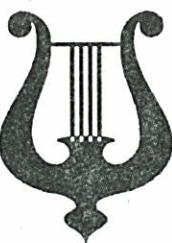
I had at one time an interest natural for one who worked with books, to write myself, and fancied I might become a poet. I wrote a few poems and sent one to a magazine. It was rejected and I stopped writing poetry.

Art classes occupied me for a season, evenings. When a group in the city invited paintings for an exhibition, I submitted two. These the selection panel turned down. Thus I received no permissione to be a painter, so I stopped painting.

It would have been pleasant to have left home and found myself a flat, but it was not till the death of my father, a year after my mother had died, that I felt free to do so. The house had to be sold to divide the inheritance among my two sisters, my brother and myself. I went about the city visiting landlords and landladies, but my hesitation to impose myself on these more forcefully frustrated my ever attempt to find somewhere of my own to live. In the end I took a room here in the YMCA. That was ten years ago. I live here still.

It is as though I have been waiting all my life for permissione to enter the fullness of life. I have let fall the word and waited, but no-one has answered or bid me enter the room. Others have rushed in without asking. They have seized what they wanted in life and live fully, are married, have homes, children, careers, possessions. They travel, talk, have friends. I carry my desires within me. I am solitary, waiting for permissione to release them. Even now, as I sit here, there a woman at the next table. She is about my own age and I believe her to be single. I shoud like to get to know her. I have lowered my book, looked in her direction thought I feared to meet her eye. I have half-smiled and cleared my throat - Permissione? She pays no attention.

There must be others in this city like me, who stand like a child in a doorway, "Permissione?" on its lips. We wait, wait for the word to enter life and begin living. Perhaps there is nobody to give permission. Perhaps even, we do not need permission; but we are too polite, too well-mannered, to well-brought-up, not first to beg "Permissione?"

PERMISSIONE

Když se můj otec po válce vrátil domů, vypadal tak silácky a mužně, tak nádherně i tak veltelsky ve své uniformě kapitána, s plétí snědu od italského slunce, že jsem nemohl jinak než oslovovat ho "pane".

V prvních dnech mnoho vyprával. Zdálo se, že toho má k výprávěně taklik, že s tím nemůže být nikdy hotov. Vyprávěl nám o dobrodružstvích v pouštích severní Afriky a uprostřed tuniských hor, ale co se mu zřejmě nejvíce líbilo, bylo vojenské tažení v Itálii.

Itálie miloval. Na koncertě pro spojeneckou vojsku slyšel zpívat Beniamino Gigli a od té doby byl přesvědčen, že žádný jiný tenor na světě nemá tak "čistý" hlas jako on. Viděl Florencii a užas nad jejími budovami a sochami. A všeude, ve všech Italech, se kterými se setkával, nalézal vybrané chování a zdvořilost, které ho udovolovalo.

"Děti mají tak vybrané chování", říkal nám, "že si nedovolí vstoupit do místnosti mezi dospělé bez předchozího zaváhání ve dveřích a bez vyslovení otázky permissione".

Tento způsob chování, o kterém mluvil, se ve mně odrázel jako ozvěna a do mého vědomí vnesl něco, co bylo uloženo hluboko v mém nitru. Byl jsem neohrabaný plachý chlapec s brýlemi a pot všem jsem si uvědomil, že ve mně musí být něco z těch Italů, protože já sám jsem neudělal nic, co by mi předmět někdo "nedovolil" a vždy jsem nejdříve sám sebe žádal o dovolení, než jsem se postil do věci, které jsem moc chtěl.

Po skončení školy bych byl rád pokračoval v studiu na univerzitě. Někdy jsem v přítomnosti otce mluvil o přátelích, kteří tam již byli. Bylo to, jako bych žádal o dovolení zavést předmět hovoru na téma co bych měl dělat já, nastolit otázkou moje dalšího studia, ale nikdy jsem se neodvážil zeptat se otcem přímo. A proto se jednoho dne dospělo k závěru, že bych měl už také jít do práce a začít vydělávat peníze. I kdyby otec věděl, že chci dělat něco jiného, nezájimal by se o to. A tak jsem dostal práci pomocníka v místní knihovně.

Když mi bylo dvacet, těžko jsem navazoval známosti s děvčaty a nikdy jsem neměl stálou přítelkyni. Musím přiznat, že se minou pracovala knihovnice - Eileen bylo její jméno, ke kterému jsem cítil jisté sympatie, a někdy jsme spolu vyměnili pár slov. Jednou jsem již pozval do kina. Když jsme seděli v přímém křesle, chtěl jsem ji požádat, ale nevěděl jsem, jestli by to dovolila. Nepolibil jsem ji a už jsme spolu vckrátku nikam nešli.

V knihovně jsem práci vykonával svědomitě a docela rád bych býval trošku povýšil, ale kdykoliv přišla vhodná příležitost, nikdy jsem nenašel ten správný způsob, jak prosadit svůj nárok, své permissione.

Jednu dobou jsem měl zálibu v psaní, což je přirozené pro člověka, který pracuje s knhami, a snil jsem o tom, že bych se mohl stát básníkem. Napsal jsem pár básní a poslal je do časopisu. Byly odmítnuty a já jsem psaní poezie zanechal.

Jednu sezónu mi večery vyplňaly hodiny malování. Když odborníci z města chtěli vidět nějaké obrazy pro výstavu, také já jsem předložil dva. Porota je však nevybral. Nedostal jsem tedy permissione, abych se stal malířem a maloval jsem zanechal.

Určitě by bylo docela příjemné, kdybych býval odešel z domova a našel si svůj byt, ale až po smrti otce a rok poté, co mi zemřela matka, jsem se cítil natolik svobodný, abych to udělal. Dům jsme museli prodát, aby dědictví mohlo být rozděleno mezi mě dve sestry, mého bratra a mne. Chodil jsem po městě, navštěvoval různé domáci, kteří pronajímal byty, ale mě obavy, abych se jim příliš nevnucoval, znařily každý pokus najít si někde svoje místo k bydlení. Nakonec jsem si pronajal pokoj tady v YMCA (Young Mens Christian Association). To bylo před deseti lety. A zíjí zde dosud.

Jako bych celý svůj život čekal na permissione, na dovolení vstoupit do plnosti života. Vypustil jsem slovo a čekal jsem, ale nikdo mi neodpověděl, ani mně nevybídl, abych vstoupil do místnosti. Ostatní se drali dovnitř, aniž by se někoho ptal. Uchýlává v životě to, co chtějí a žijí plně, uzavírají manželství, mají své domovy, děti, zaměstnání, majetek. Cestují, vyprávějí si, mají přátele.

Já své touhy nosím v sobě. Jsem osamělý a čekám na dovolení, abych mohl dát volný průchod. Dokonce i nyní, když tady tak sedím, vidím u vedlejšího stolu ženu. Je asi tak stejněho věku jako já a fekl bych, že je svobodná. Rád bych se s ní seznámil. Nechal jsem poklesnut ruce s knihou a podivil jsem se tím smírem, kde sedí, i když jsem měl strach setkat se s jejíma očima. Napůl úst jsem se usmál a odkašál jsem si - Permissione? Nevnuje mi žádnou pozornost.

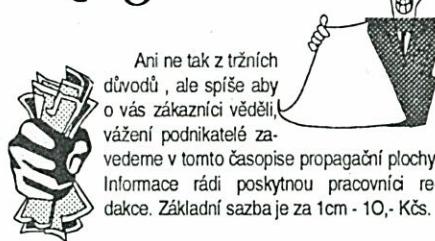
Určitě v tomto městě existují i jiní lidé, kteří stejně jako já se ve dveřích zastaví s otázkou "permissione?" na svých rtech. Čekáme, čekáme na slovo, pomocí kterého bychom mohli vstoupit do života a začít žít. Možná, že nikdo takový, kdo dává dovolení, neexistuje. Možná, že ani žádná dovolení nepotrebujeme: my jsme zřejmě příliš zdvořili, příliš způsobni, příliš dobré vychováni na to, abychom se nejdříve nezeptali "Permissione?".

Přeložila: Jana Matoušková

Politický komentářek

Je velikou škodou, že politické strany, které mají ve svém volebním programu Boha, a že jich je v našem parlamentu požehnané, neuposlechnou už ani hlas svého Pána, nerespektují historickou pravdu: "Hlas lidu, hlas Boží", když neodhlasovaly návrhy pana prezidenta, za které lid znovu vysel ze svých domovů.

Reklama

Ani ne tak z tržních důvodů, ale spíše aby

o vás zákazníci věděli,

vážený podnikatelé za-vedeme v tomto časopise propagaci plochy. Informace rádi poskytnou pracovníci re-dakce. Základní sazba je za 1cm - 10,- Kčs.

Nový radník VUT NEWS

Dne 15.2. 1992 byl do funkce redaktora

časopisu jmenován Jaromír Klanica (* 24.4.1966). Po maturitě pracoval jako prodavač, pošták, úředník a naposledy a nejdéle jako vychovatel společensky nepřizpůsobivých a amnestovaných občanů, externě jako scénograf a výtvarník v Divadle na provázku, navrhujíc texty a výtvarnou podobu propagacionních plakátů a fíremních značek. Studuje psychologii při zaměstnání na Masarykově univerzitě v Brně. Z jeho koncepcí pro konkurenční řízení vybíráme závěrečnou větu: "Pokusím se, aby časopis byl, jak říká současný klasik, obrovský proti špině a zápuči."

(autor byl "Klanica" je M. Novotný)

Slovo redaktora

Protože studuju u družební, či konkurenční firmy u "Masanyka", nevím přesně co trápí duši učitele, studenta nebo zaměstnance na VUT.

Proto vás prosím, a to i ve vašem zájmu, abyste se pokusili psát co považujete za důležité v životě vaši akademické obce, či ve vašem akademickém srdci. Dynamice časopisu prospejí spíše kratší a výstižnější texty. Rád bych otiskoval také krátké autorské povídky, protože vím, že v neuniformovaných zemích tvoří součást osobnosti, kromě oficiální činnosti, i dětská a tvořivá duše, která je liší od ostatních.

Kontaktní adresa: Nakladatelství, Technická 2

746222/91, 743188

Číslo připravil a fotografoval: Jaromír Klanica
Vysázel: ing. Radek Pokorný
Tisk: Nakladatelství VUT